

KINNITATUD
KVÜÕA 18.06.2009 nõukogu otsusega

Muudetud
KVÜÕA nõukogu 29.11.2009, 15.04.2010,
16.06.2010, 14.06.2011, 15.12.2011, 15.05.2012,
12.06.2013, 10.09.2013, 11.06.2014 otsusega

Viimati muudetud KVÜÕA nõukogu 16.06.2015 otsusega

Õppekava nimetus	Sõjaväeline juhtimine maaväes
Õppekava nimetus inglise keeles	<i>Military leadership for the land force</i>
Kõrgharidustase	Magistriõpe
Õppevormid	Täiskoormusega õpe, eksternõpe
Õppeasutus	Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused
Õppekava maht	120 EAP
Õppe nominaalkestus	2 aastat
Õppekavagrupp	Riigikaitse
Õppekava kood EHISes	80204
Õppekeel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava esmane kinnitamine ja registreerimine EHISes	Kinnitatud kaitseministri 28.03.2005 käskkirjaga nr 84, registreeritud EHISes 18.10.2005
Õppeasutuses õppekava versiooni kinnitamise kuupäev	Kinnitatud KVÜÕA nõukogus 18.06.2009.
Kandideerimise tingimused	Eelnevalt omandatud kõrghariduse I aste, vähemalt kolmeaastane tegevteenistuskogemus Eesti Kaitseväes või Kaitseliidus ohvitserina pärast kõrghariduse I astme õppekava läbimist, positiivne atestatsioon, positiivselt sooritatud kehaliste võimete test, soovitatavalt inglise keele oskus NATO STANAGi 6001 tasemel 2222, kehtiv arstliku komisjoni tõend, kehtiv riigisaladusele juurdepääsuluba tasemel „salajane“, sisseastumiskatsete sooritamine.
Õppekavale asumise tingimused	Immatrikuleerimine, ametikohale nimetamine
Õppekava peeriala ja maht	Sõjaväeline juhtimine maaväes, 112 EAP
Õppekavajärgne spetsialiseerumine	Jalaväe, pioneeri, õhutorje, suurtükiväe, side või logistika eriala 8 EAP mahus.
Õppekava eesmärgid	Õppekava eesmärgiks on valmistada sõjaväelisi juhte ette teenistuseks staabiohvitseri, sõjaaja pataljoniülema või nendega võrdsel ametikohadel. Eesmärgi saavutamiseks antakse ohvitserile teadmised ja oskused juhi, halduri, tehniku, pedagoogi ning diplomaadi

	funktsioonide täitmiseks. Õppetöö käigus süvendatakse õppurite spetsialiseerumisjärgseid pädevusi. Sõjaväelise juhtimise magistriõpe moodustab koos sõjaväelise juhtimise rakenduskõrgharidusõppega ohvitseri kui oma kutseala spetsialisti tervikliku ning tänapäeva erialastele ja akadeemilistele nõuetele vastava kõrghariduse.
Õppekava õpiväljundid	<p>Õppekava läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on võimeline täitma staabiohvitseri teenistuskohustusi jalaväepataljoni ja -brigaadi staabis; 2) on omandanud teadmised ja oskused pataljonisuuruse üksuse juhtimiseks sõjaaja tingimustes; 3) on vastavalt spetsialiseerumisele võimeline tegutsema relvaliigi eksperdina pataljoni- ja brigaadi staabis; 4) oskab analüüsida ja hinnata spetsialiseerumisjärgse relvaliigi tehnilist suutvust ning rakendusvõimalusi; 5) on omandanud põhjalikud teadmised ja oskused üksuste väljaõppe ülesehitamisest, korraldamisest, läbiviimisest ja hindamisest, on suuteline looma ja lahendada keerulisi õppesituatsioone, kaasates protsessi vajalikke väliseksperte; 6) omab laiapõhjalisi teadmisi sõjandusega seotud valdkondadest, oskab neid teenistuses loovalt kasutada, valides välja parima võimaluse ülesande täitmiseks; 7) oskab erialaste probleemide lahendamisel kasutada teadmisi ja oskusi sõjandusega seotud valdkondadest; 8) on võimeline iseseisvalt, analüütiliselt ja loovalt koostama teaduslikku uurimistööd ning juhendama madalama taseme uurimistööd.
Lõpetamisel omistatud kraadi nimetus	Magistrikraad sotsiaalteaduses
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	Magistriõppe diplom (sõjaväeline juhtimine maaväes), akadeemiline õiend ja <i>diploma supplement</i> .
Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	<p>Õppekava koosneb järgmistest moodulitest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - üldjuhtimismoodul (29 EAP), - sõjaväelise juhtimise moodul (27 EAP), - haldus- ja tehnikamoodul (30 EAP), - pedagoogika ja uurimistöö moodul (34 EAP).
Õppekava läbimine	Õppekavas sisalduvate moodulite ning õppeainete läbimine on täiskoormusega õppes õppivatele õppuritele kohustuslik. Moodul läbitakse vastavalt KVÜÕAs

	<p>kehtestatud ainevoole.</p> <p>Eksternina või külalisõpilasena läbitakse mooduleid ja/või õppeaineid KVÜÕA kehtestatud korras (eeldusainete läbimine, kaitseväeteenistuse seadusest tulenevad piirangud õppetöös osalemisel).</p>
Õppekava lõpetamise tingimused	<p>Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida õppeained 105 EAP ning kaitsta magistritöö 15 EAP mahus.</p>
Lisainformatsioon	<p>KVÜÕA kodulehekülg: www.ksk.edu.ee</p>

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MAAVÄE ÕPPEKAVA MOODULID JA ÕPPEAINED

ÜLDJUHTIMISMOODUL (29 EAP)				
Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
HS15.05	Sõjaväepsühholoogia	3 EAP	E	I
KK09.04	Inglise keel	6 EAP	E	I–II
ST12.01	Sõjakunsti ajalugu	5 EAP	E	III–IV
HS11.10	Nüüdisaegne sõjapidamine, strateegia ja kriisiohje	2 EAP	E	III
HS14.03	Juht tänapäeva organisatsioonis ja ühiskonnas	5 EAP	E	II–IV
HS11.12	Religioon ja poliitika tänapäeva maailmas	2 EAP	E	IV
HS09.10	Kultuuridevaheline kommunikatsioon*	3 EAP	E	II–IV
KK15.05	Inglise keel valikainena*	3 EAP	ME	III–IV
KK15.06	Võõrkeel valikainena*	6 EAP	ME	II–IV
KK11.03	Erialakeel*	3 EAP	ME	II–IV
KK15.07	Inglise keele kirjutamise e-kursus*	3 EAP	ME	III–IV
ST09.06	Meresõja ajalugu*	3 EAP	E	II–IV
ST09.07	Õhusõja ajalugu*	3 EAP	E	II–IV
ST13.03	Rahvusvahelised suhted*	3 EAP	E	II–IV
HS13.06	Relvastatud jõu kasutamine rahvusvahelistes suhetes*	3 EAP	E	II–IV

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MOODUL (27 EAP)				
Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
TK11.40	Nüüdisaegse lahingutegevuse alused	4 EAP	E	I
TK14.31	Jalaväepataljoni ja –brigaadi lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine ning staabi tegevus	7 EAP	E	II
TK11.52	Jalaväepataljoni ja -brigaadi staabi tegevuse praktika	9 EAP	ME	II–III
TK09.23	Sõjavälised operatsioonid II	4 EAP	E	III
TK14.30	Kaitseväge mobilisatsiooni korraldamine	3 EAP	E	II

HALDUS JA TEHNIKAMOODUL (30 EAP)				
Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
LT15.06	Sõjatehnoloogia	3 EAP	ME	II
LT14.33	Geoinformaatika	3 EAP	E	I
TK15.38	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (jalaväe eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.39	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (pioneer eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.40	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (suurtükiväe eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.41	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (õhutõrje eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.42	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (side	8 EAP	E	IV

	eriala)**			
ST09.08	Tsiviil- ja militaarsuhted	3 EAP	E	III
HS11.09	Rahvusvaheline õigus ja relvakonfliktiõigus	4 EAP	E	II-III
HS14.04	Rahuajaüksuse juhtimine II	6 EAP	E	IV
LT14.10	Reaalteaduslik maailmapilt*	3 EAP	E	II-IV
LT09.15	Majandusgeograafia*	3 EAP	E	II-IV
HS14.05	Analüütilised meetodid otsustusprotsessis*	3 EAP	E	II-IV

PEDAGOOGIKA JA UURIMISTÖÖ MOODUL (34 EAP)				
Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
LT14.11	Andmeanalüüs	6 EAP	E	I-II
HS14.06	Teadusliku andmekogumise ja analüüsi meetodid	4 EAP	ME	I-II
TK12.03	Õppeprotsessi korraldamise pedagoogilised alused	3 EAP	ME	I
TK14.35	Õppuste korraldamine	4 EAP	ME	II
TK12.04	Taktikaliste otsustusharjutuste korraldamine	2 EAP	ME	II
VT14.02	Magistritöö	15 EAP	E	I-IV

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MAAVÄE ÕPPEKAVA MOODULID, NENDE EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID

ÜLDJUHTIMISMOODUL		Maht 29 EAP
Eesmärk	Üldjuhtimismooduli eesmärgiks on anda õppurile nõutavad teadmised ning oskused, mis toetavad sõjaväelise juhi erinevate ülesannete täitmist. Mooduli läbimisel süvendatakse õppuri arusaamu sõjakunsti arengust, julgeolekuprobleemidest ja kriisilahendamisest tänapäeva maailmas, juhi erinevatest ülesannetest organisatsioonis ja ühiskonnas, samuti süvendatakse õppuri kirjaliku ja suulise eneseväljenduse oskust nii eesti keeles kui ka ühes võõrkeeles.	
Õpiväljundid	<p>Üldjuhtimismooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab hinnata ja analüüsida erinevaid juhtimisstiile ning tänapäeva organisatsioonide toimimist; 2) suudab välja töötada ning rakendada juhtimisstiile ja -meetodeid, mis vastavad nii nüüdisaegse sõjaväelise organisatsiooni vajadustele kui ka tema enda isikuomadustele; 3) tunneb, oskab selgitada ja analüüsida sõjaväelise juhina tänapäeva konfliktide ja julgeolekuprobleemide tagamaid ning konfliktide ohjamise ja lahendamise strateegiaid; 4) teab sõjakunsti arengu olulisemaid etappe, oskab analüüsida erinevaid konflikte ja operatsioone; 5) oskab koostada eesti keeles korrektseid teadustekste ja teadustekstidega töötada; 6) valdab inglise keelt Euroopa keeleõppe raamdokumendi B1 tasemel kõigis osaoskustes (kuulamine, rääkimine, lugemine, kirjutamine); 7) mõistab demokraatlike riikide ühenduste kriisilahendamise põhimõtteid ning oma rolli ja vastutust selles. 	
Mooduli hindamine: mooduli õppeaineid hinnatakse õppeainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
HS15.05	Sõjaväepsühholoogia	3 EAP	E	I
KK09.04	Inglise keel	6 EAP	E	I–II
ST12.01	Sõjakunsti ajalugu	5 EAP	E	III–IV
HS11.10	Nüüdisaegne sõjapidamine, strateegia ja kriisiohje	2 EAP	E	III
HS14.03	Juht tänapäeva organisatsioonis ja ühiskonnas	5 EAP	E	II–IV
HS11.12	Religioon ja poliitika tänapäeva maailmas	2 EAP	E	IV
HS09.10	Kultuuridevaheline kommunikatsioon*	3 EAP	E	II–IV
KK15.05	Inglise keel valikainena*	3 EAP	ME	III–IV
KK15.06	Võõrkeel valikainena*	6 EAP	ME	II–IV
KK11.03	Erialakeel*	3 EAP	ME	II–IV
KK15.07	Inglise keele kirjutamise e-kursus*	3 EAP	ME	III–IV
ST09.06	Meresõja ajalugu*	3 EAP	E	II–IV

ST09.07	Õhusõja ajalugu*	3 EAP	E	II–IV
ST13.03	Rahvusvahelised suhted*	3 EAP	E	II–IV
HS13.06	Relvastatud jõu kasutamine rahvusvahelistes suhetes*	3 EAP	E	II–IV

Mooduli õppeained on täiskoormusega õppekava läbivatele õppuritele kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVÜÕAs kehtestatud ainevoole.

Õppekava täies mahus täitmiseks peab õppur läbima valikaineid* 9 EAP mahus üldjuhtimismoodulist ja/või haldus- ning tehnikamoodulist.

Õppeaine kood	HS15.05
Õppeaine nimetus	Sõjaväepsühholoogia
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised tänapäeva sõjaväepsühholoogiast kui ühest psühholoogia rakendusala ning luua alused oskuste kujunemiseks, mis toetavad sõjaväelise juhi toimetulekut erinevates tänapäeva sõjalistes ja mittesõjalistes juhtimissituatsioonides.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) oskab üle kanda ja rakendada psühholoogia teadmisi sõjaväelise juhtimise konteksti; 2) oskab analüüsida psühholoogilisi tegureid, mis mõjutavad juhtimist ja sõjaväeliste organisatsioonide toimimist ning inimeste käitumist nii juhi kui ka alluva positsioonilt vaadatuna; 3) oskab seostada psühholoogilisi tegureid oma igapäevatooga, sh rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel täidetavate ülesannetega paljurahuselistes üksustes; 4) oskab oma tööalases tegevuses, sh juhtimisotsuste tegemisel, arvestada nii enda, oma alluvate kui ka organisatsiooni psühho-sotsiaalsete vajadustega, et vähendada düstressi ja suurendada motivatsiooni ja tööga rahulolu.

Õppeaine kood	KK09.04
Õppeaine nimetus	Inglise keel
Maht	6 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile vastavalt keeletasemele teadmised inglise keele grammatikast ja selle struktuurist, laiendada kasutatavat sõnavara ning arendada õppuri kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- ja kõnelemisoskust. Rõhk on funktsionaalsel keeleõppel, kus õpetatakse ühtlasi teenistusülesannete täitmiseks vajalikku sõjanduskeelt ning inglise keele kasutamist suhestatakse oma ja inglise keelt kõnelevate maade kultuuri ja kommetega.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) oskab kasutada inglise keele grammatikas tüüpkeelendeid ja moodustusmalle; 2) saab aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal; 3) oskab ettevalmistuseta vestelda tuttavatel (sh tööalasel), huvitaval või olulisel teemal, lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja

	plaane; 4) on võimeline ennast väljendama üldsõjalises inglise keeles suuliselt ja kirjalikult; 5) oskab koostada lihtsat seostatud teksti tuttavale või enda jaoks huvipakkuval teemal; 6) on keeleteadlik oma ja sihtkultuuri erinevustest, oskab suhestada oma ja sihtkultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi.
--	---

Õppeaine kood	ST12.01
Õppeaine nimetus	Sõjakunsti ajalugu
Maht	5 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised olulisemate sõjateoreetikute seisukohtadest ja sõjakunsti ning sõjafilosoofia arengust. Õppeaine käigus käsitletavad operatsioonid ja konfliktid moodustavad teadmiste ja näidete kogumi, mis heidavad valgust sõjapidamise erinevatele aspektidele. Omandatud teadmised aitavad õppuritel kui sõjaväelistel juhtidel paremini mõista oma töös esinevate probleemide olemust ning sisaldavad näiteid sarnaste probleemide võimalikest lahendustest.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab sõjanduse arengut mõjutanud olulisemaid ühiskondlikke, organisatsioonilisi, doktrinaalseid ja tehnoloogilisi tegureid; 2) tunneb sõjandusteooria klassikute seisukohti; 3) oskab ajalooliste näidete varal analüüsida relvajõudude tegevuse efektiivsust mõjutavaid tegureid poliitilisel, strateegilisel, operatsioonilisel ja taktikalisel tasandil; 4) oskab ajalooliste näidete varal analüüsida manööversõja ning relva- ja väeliikide koostöö põhimõtteid; 5) oskab arutleda konventsionaalse ja mittekonventsionaalse sõjapidamise erinevuste üle ning analüüsida asümmeetrilise vastase strateegiat ja taktikat ajalooliste näidete varal; 6) kirjeldab õpitu rakendamise võimalusi Eesti riigikaitse arendamisel.

Õppeaine kood	HS11.10
Õppeaine nimetus	Nüüdisaegne sõjapidamine, strateegia ja kriisiohje
Maht	2 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmisi nüüdisaegsetest sõdadest ja konfliktidest, rahvusvaheliste julgeolekupoliitiliste institutsioonide (NATO, ÜRO) tegevusest ja probleemidest konfliktide lahendamisel. Õppeaine käigus õpitakse tundma erinevate suurriikide, riikide ühenduste ning rahvusvaheliste julgeolekupoliitiliste institutsioonide strateegilis-poliitilisi suuniseid sisaldavaid põhidokumente (<i>Central Political Guidance Papers</i>), mille põhjal analüüsitakse nüüdisaegseid sõjalisi konflikte.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab ja oskab hinnata nüüdisaegses maailmas olulise poliitilise positsiooniga suurriikide ja riikide ühenduste (USA, Suurbritannia, Vene Föderatsioon, Prantsusmaa, Euroopa Liit) julgeolekuhve

	<p>kajastavaid strateegilisi põhidokumente;</p> <p>2) tunneb, oskab kirjeldada ning hinnata rahvusvahelise julgeoleku jaoks olulisi julgeolekupoliitilisi institutsioone (ÜRO, NATO) ning nende konfliktikäsitlusi;</p> <p>3) oskab strateegiliste põhidokumentide ja nende teaduslike kommentaaride ning muude teadustekstide abil kirjeldada ja analüüsida nüüdisaegseid sõjalisi konflikte ja strateegia puudumisest ning ebaõnnestunud kriisiohjest tulenevaid probleeme.</p>
--	---

Õppeaine kood	HS14.03
Õppeaine nimetus	Juht tänapäeva organisatsioonis ja ühiskonnas
Maht	5 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	<p>1. Organisatsiooni- ja juhtimisteooria (2 EAP, II, E)</p> <p>2. Nüüdisaegne ohvitserikuvand ja kutse-etiika (1 EAP, III, E)</p> <p>3. Sõjaväeline juhtimine (2 EAP, III–IV, E)</p>
Õppeaine eesmärk	<p>Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised nüüdisaegse organisatsiooni (sh sõjaväelise) toimimisest, ühiskonna ja väliste faktorite mõjust sõjaväelisele organisatsioonile ja juhtimisele, nüüdisaegsetest juhtimis- ja eestvedamisteooriatest ning ohvitseri kutse-etiikast. Õppeaine süvendab õppuri teadmisi ja oskusi sõjaväelises organisatsioonis toimivate protsesside mõistmiseks ja juhtimiseks ning oma juhtimiskäitumise mõtestamiseks kesktasandi juhina nüüdisaegse ohvitserikuvandi, juhtimisteoreetiliste printsiipide ja kutse-etiiliste normide abil.</p>
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab organisatsiooni juhtimise ja eestvedamise teooriaid, juhi tegevust ja organisatsiooni mõjutavaid tegureid, eristab erinevaid juhtimisstiile ja -meetodeid, alluvate motiveerimise ja mõjutamise erinevaid aspekte ning kasutab omandatud teadmisi juhtimisalaste teadusartiklite analüüsimisel; 2) teab nüüdisaegsete organisatsioonide, sh sõjaväelise organisatsiooni toimimispõhimõtteid, Kaitseväge organisatsioonikäitumise ja -kultuuri põhijooni ning analüüsib seoseid inimekäitumise ja organisatsiooni tegevuse vahel; 3) tegutseb kutse-etiiliselt keerukates olukordades, tuginedes kutse-etiika põhimõtetele, on teadlik oma tegevuse eetilistest aspektidest ja moraalsest vastutusest ning argumenteerib oma seisukohti demokraatlikus ühiskonnas kehtivate põhiväärtuste ja eetiliste normide järgi; 4) mõistab sise- ja väliskommunikatsiooni tähtsust nüüdisaegses juhtimises; 5) mõistab sõjaväelise juhi rolli nüüdisaegses demokraatlikus ühiskonnas ning arvestab väliskeskkonna mõjudega erinevate juhtimisotsuste langetamisel; 6) sõnastab enda kui struktuuriüksuse ülema juhtimispõhimõtted juhtimis- ja eestvedamisteooriate alusel ning analüüsib iseenda juhtimiskäitumise tulemuslikkust.

Õppeaine kood	HS11.12
Õppeaine nimetus	Religioon ja poliitika tänapäeva maailmas
Maht	2 EAP
Õppeaine alaosad, maht,	Puuduvad

semester, hindamine	
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised religiooni ja poliitika seostest tänapäeva maailma uuenenud ohupildis ja nüüdisaegses julgeolekukontekstis. Õppeaine aitab õppuril mõista, kuidas erinevates usutraditsioonides on religiooni ja poliitikat tõlgendatud, analüüsida religioosete liikumiste mõju tsivilisatsioonidevahelise konflikti tekkes ning anda esmased teadmised ja oskused, et iseseisvalt analüüsida erinevate tõlgenduste mõju tänapäeva religiooni ja poliitika suhetele nii riikide ja regioonide kui ka koolkondade ja rühmituste tasandil.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) teab religiooni ja poliitika suhete valdkonna põhimõisteid ning peamisi analüütilisi ja teoreetilisi lähenemisi religiooni ja poliitika akadeemilisel uurimisel ning oskab neid iseseisvas uurimistöös analüütiliselt kasutada; 2) tunneb ja oskab kirjeldada religiooni ja poliitika suhete ajaloolis-kultuurilisi iseärasusi erinevate maailmareligioonide (kristlus, islam, juutlus) näitel; 3) teab, kuidas ja miks on religiooni ning poliitikat usutraditsioonides erinevalt tõlgendatud; 4) tunneb ja oskab võrrelda peamiste religioonide erinevaid poliitiliste hoiakutega koolkondi ja rühmitusi, oskab iseloomustada religiooni ja poliitika suhteid kindlate riikide ja regioonide näitel (nt USA, Lääne- ja Ida-Euroopa, Lähis- ja Kesk-Ida); 5) oskab analüüsida, kuidas erinevad tõlgendused mõjutavad religiooni ja poliitika suhet tänapäeva maailmas, ning seostada seda valdkonda rahvusvaheliste suhete, rahvusvahelise julgeoleku ja nüüdisaegsete konfliktidega; 6) oskab arutleda religiooni ja poliitika suhete teemal ning oma seisukohti põhjendada.

Õppeaine kood	HS09.10
Õppeaine nimetus	Kultuuridevaheline kommunikatsioon*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised ja oskused inimeste kultuuriliste eripärade ning sellest tulenevate kommunikatsiooniprobleemide märkamiseks. Õppeaine käigus luuakse õppuris eeldused iseenda suhtlemisoscuse parandamiseks, kultuurikonfliktide vähenemiseks mitmekultuurilistes üksustes ja töötamisel võõras kultuurikeskkonnas.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) teab, mis on kultuuriline sensitivsus ja kuidas seda mõõta; 2) oskab kultuure liigitada, näha kultuuridevaheliste konfliktide allikaid ja neid analüüsida; 3) on võimeline kirjeldama primaarset ja sekundaarset suhtluskäitumist; 4) oskab näha enda kultuuri eripära ja seda suhestada teiste kultuuridega; 5) mõistab etnotsentristlikke tendentse suhtlemisel ja suudab asetada ennast teise kultuuri esindaja positsioonile; 6) oskab käituda lihtsama kultuurikonflikti korral.

Õppeaine kood	KK15.05
---------------	---------

Õppeaine nimetus	Inglise keel valikainena*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile vastavalt keeletasemele teadmised inglise keele grammatikast ja selle struktuurist, laiendada kasutatavat sõnavara ning arendada õppuri kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- ja kõnelemisoskust. Rõhk on funktsionaalsel keeleõppel, kus õpetatakse ühtlasi teenistusülesannete täitmiseks vajalikku sõjanduskeelt ning inglise keele kasutamist suhestatakse oma ja inglise keelt kõnelevate maade kultuuri ja kommetega.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab inglise keele grammatikat ning grammatilisi konstruktsioone; 2) on võimeline inglise keeles mõistma ja selgitama oma taseme töövaldkonnaga seotud küsimusi nii suulises kui ka kirjalikus vormis; 3) oskab ennast üldkeele suulises ja kirjalikus suhtluses korrektselt ja eesmärgipäraselt väljendada; 4) mõistab keerukate abstraktse või konkreetse teemaga tekstide ning erialase mõttevahetuse sisu ning oskab seda selgitada; 5) suudab spontaanselt ja ladusalt vestelda sama keele emakeelse kõnelejaga; 6) oskab paljudel teemadel luua selget, üksikasjalikku teksti ning selgitada oma vaatenurka, kaaludes kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi; 7) on keelekasutusel teadlik oma ja sihtkultuuri erinevustest, oskab suhestada oma ja sihtkultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi.

Õppeaine kood	KK15.06
Õppeaine nimetus	Võõrkeel valikainena*
Maht	6 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile algtaseme (A2) keelekasutaja võõrkeelepädevus. Aine õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid lähtuvad Euroopa keeleõppe raamdokumendis kirjeldatud keeleoskustasemetest. Kursusel omandatakse teadmisi grammatikast, arendatakse kuulamis-, lugemis- kirjutamis- ning kõnelemisoskust. Suheldes mõistetakse ja väärtustatakse sihtkeele kultuurinorme. Arendatakse sõjanduse põhiterminoloogiat.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab lause põhimalle ning meeldejäetud fraase ja käibe väljendeid, et vahendada lihtsat teavet tavaolukordades; 2) oskab lihtsate fraaside ja lausetega kirjutada oma perekonnast, elutingimustest, haridusest ning praegusest või eelmisest tööst; 3) mõistab selgelt ja aeglaselt häälstatud fraase jm väljendeid, mis seostuvad esmatahtsate eluvaldkondadega; 4) mõistab lühikesi, lihtsaid tekste, mis sisaldavad sagedasti kasutatavaid ja rahvusvahelise levikuga sõnu; 5) oskab kasutada õigesti mõningaid lihtsaid grammatikavorme, kuid teeb sageli vigu põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildamisel); siiski on enamasti selge, mida öelda tahab; 6) oskab üsna piiratult väljendada ennast võõrkeeles üldsõjalistel

	<p>teemadel nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>7) oskab kasutada igapäevaseid viisakusväljendeid ning on vähesel määral teadlik vastavat võõrkeelt kõnelevate maade igapäevastest suhtlusreeglitest ja kommetest.</p>
--	---

Õppeaine kood	KK11.03
Õppeaine nimetus	Erialakeel*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmisi eesti- ja ingliskeelsest sõjandusterminoloogiast. Õppeaine käigus saavad õppurid ülevaate terminoloogia ja tõlketeooria põhimõtetest, ühtlustatud eestikeelsest sõjandusterminoloogiast, samuti oskuse omandatud rakendada. Ühtlasi käsitletakse terminoloogia ja tõlkimise seisukohalt probleemseid valdkondi. Õppeaine arendab pädevusi, mis toetavad magistritöö kirjutamist.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valdab terminoloogia põhimõisteid ja erialast metakeelt ning oskab seda kindla valdkonna/oma eriala terminite käsitlemisel rakendada; 2) teab põhilisi terminisaamisviise ja terminitele esitatavaid nõudeid; 3) oskab valida terminivariantide seast keeleliselt ja mõisteliselt sobivaima ning oma valikuid argumenteeritult põhjendada; 4) oskab tõlkida erialast teksti inglise keelest eesti keelde ning sõna- ja fraasitasandil eesti keelest inglise keelde; 5) oskab vormistada teadusteksti üldosi (sissejuhatus, kokkuvõte) ning valdab viitamissüsteemi.

Õppeaine kood	KK10.02
Õppeaine nimetus	Inglise keele kirjutamise e-kursus*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile vastavalt keeletasemele süvendatud teadmisi inglise keele grammatilistest konstruktsioonidest ning oskusi ennast kirjalikult väljendada.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab kirjutada selgeid, üksikasjalikke esseesid oma huvi- ja töövaldkonna teemal, sünteesides ja hinnates mitmest allikast pärit infot ja arutluskäike; 2) oskab kirjutada kirju, mis vahendavad kirjutajale tähtsaid sündmusi ja kogemusi; 3) oskab kirjutada sõnumit, mille eesmärk on infot saada või probleeme selgitada; 4) oskab kirjutada selget, arusaadavat ja sidusat teksti, järgides teksti paigutamise ja liigendamise tavasid. Kirjutamine ja kirjajahemärgistus on üsna korrektne, ehkki vahel on märgata emakeele mõju; 5) valdab grammatikat hästi, aeg-ajalt ette tulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse vigu suudab ise parandada; 6) oskab väljendada üsna kindlalt ja selgelt nii ametlikus kui ka mitteametlikus registris.

Õppeaine kood	ST09.06
Õppeaine nimetus	Meresõja ajalugu*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised meresõja ajaloost, merejõudude arengust, suurematest merelahingutest ning mereväe rollist sõdades. Õppeaine käigus omandavad õppurid sõjaajaloos aset leidnud konfliktide taustal teadmised mereväe kasutamisest kolme väeliigi (maa-, õhu- ja merevägi) koostöös, luues eeldused ühendoperatsioonina toimuva lahingutegevuse paremaks mõistmiseks.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) oskab kirjeldada olulisemaid sündmusi meresõja ajaloos ning peamisi taktikalis-tehnilisi uuendusi merejõudude arengus; 2) oskab eristada kasutusel olnud sõjalaevu nende tüüpide ja otstarbe järgi; 3) teab peamisi sõjalaevadel kasutatud relvasüsteeme ning oskab analüüsida nende tekke, arengu ning võimaliku kasutusest eemaldamise põhjuseid; 4) tunneb meresõja tehnilist ja taktikalist arengut esile kutsunud uuendusi ning oskab analüüsida nende vahelisi seoseid; 5) teab meresõja nüüdisaegseid arengusuundi.

Õppeaine kood	ST09.07
Õppeaine nimetus	Õhusõja ajalugu*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised õhusõja ajaloost kui õhujõudude tehnilisest ja taktikalisest arengust. Vaatluse alla võetakse õhujõudude roll erinevates sõdades, käsitletakse suuremaid õhujõudude osalusel peetud lahinguid ja sõjakäike ning õhuväge kui väeliiki. Arutletakse hetkeolukorra üle ning tutvustatakse õhujõudude arenguvõimalusi. Õppur omandab ettekujutuse Eesti õhujõudude ajaloost ja võimekusest erinevatel ajajärkudel, erinevate riikide ja rahvusvaheliste sõjaliste organisatsioonide õhu- ja kosmosetegevuse põhimõtetest ning doktriinidest.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) teab õhusõja ajaloo peamisi etappe; 2) teab suuremaid õhuoperatsioone, oskab neid kirjeldada, selgitada nende olulisust ja analüüsida nende käiku mõjutanud tegureid; 3) oskab eristada õhuründe- ja õhutõrjevahendite liike, teab ja oskab analüüsida nende arengut; 4) teab õhusõjavahendeid ja -taktikat enim mõjutanud sündmusi; 5) teab erinevate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide õhu- ning kosmosetegevuse kontseptsioone; 6) teab olulisemaid õhusõja ajalugu mõjutanud isikuid.

Õppeaine kood	ST13.03
Õppeaine nimetus	Rahvusvahelised suhted*
Õppeaine maht	3 EAP

Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärgid	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised rahvusvahelisi suhteid, julgeolekut ja diplomaatiat käsitlevatest teooriatest, meetoditest ja debattidest, mõistmaks riikidevaheliste suhete kompleksust ja riikidevahelist retoorikat ning suhtlemist mõjutavaid tegureid.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) oskab periodiseerida rahvusvaheliste suhete ajalugu; 2) hindab rahvusvaheliste kriiside ja konfliktide tekkepõhjuseid; 3) analüüsib rahvusvaheliste suhete, julgeoleku ja diplomaatiaga seotud probleeme; 4) orienteerub rahvusvaheliste suhete peamistes teoreetilistes debattides.

Õppeaine kood	HS13.06
Õppeaine nimetus	Relvastatud jõu kasutamine rahvusvahelistes suhetes*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk anda õppurile teadmised rahvusvahelisest õiguslikust regulatsioonist, mis puudutab riikide õigust kasutada relvastatud jõudu rahvusvahelistes suhetes. Õppeaine käigus tutvustatakse sõja kasutamist puudutavate reeglite ajaloolist arengut antiikajast Teise maailmasõjani, käsitletakse lähemalt relvastatud jõu kasutamise nüüdisaegset rahvusvahelist õiguslikku regulatsiooni ning analüüsitakse õiguslikust vaatenurgast erinevaid relvastatud jõu kasutamise vorme, nt enesekaitse, interventsioonid ja rahuoperatsioonid. Kõigi teemade juures uuritakse ka riikide, organisatsioonide ja kohtute asjakohast praktikat.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) tunneb sõja kasutamist puudutavate reeglite ajaloolist arengut; 2) selgitab relvastatud jõu kasutamise nüüdisaegset rahvusvahelist õiguslikku regulatsiooni; 3) oskab õiguslikust vaatenurgast hinnata erinevaid relvastatud jõu kasutamise vorme; 4) mõistab relvastatud jõu kasutamise nüüdisaegseid arenguid ja probleeme; 5) orienteerub relvastatud jõu kasutamist puudutavas riikide, organisatsioonide ja kohtute praktikas.

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MOODUL		Maht 27 EAP
Eesmärk	Sõjaväelise juhtimise mooduli eesmärgiks on anda õppurile teadmised ja oskused pataljoni lahingutegevuse planeerimiseks ja juhtimiseks nüüdisaegse lahinguvälja tingimustes ning staabiohvitseri ülesannete täitmiseks. Eesmärgi saavutamiseks õpetatakse õppurile otsuse vastuvõtmist mõjutavaid tegureid ning ülema ja staabi rollide jaotust brigaadi operatsiooni kontseptsioonis.	
Õpiväljundid	Sõjaväelise juhtimise mooduli läbimise järel õppur: 1) planeerib, korraldab ettevalmistuse ning juhib jalaväepataljoni ja -brigaadi lahingutegevust, arvestades nende lahingukoosseisu ja -võimet ning järgides nüüdisaegse lahingutegevuse aluseid; 2) teab ja oskab rakendada oma lahinguplaanis kõrgemalt üksuselt antavaid relvaliigi- ja väeliigipõhiseid lahingutoetusüksusi; 3) teab vastase taktikat erinevates sõjavormides ja lahinguliikides ning oskab ära kasutada vastase määrustikku brigaadi lahinguülesannete täitmiseks; 4) mõistab staabitöö etappide omavahelisi seoseid ja oskab korraldada staabisektsioonide tööjaotust otsustusprotsessis vastavalt nende põhiülesannetele; 5) teab mobilisatsioonidirektiive ja struktuuriüksuste rolli valmidusastmete tõstmisel; 6) mõistab alluvate initsiatiivi toetamise tähtsust, oskab rakendada mõjuvõimu ja tulemusjuhtimise erinevaid aspekte alluvate motiveerimisel; 7) väljendub juhiste andmisel lühidalt, selgelt ja täpselt, lahendab probleeme süsteemselt ja oskab luua seoseid.	
Mooduli hindamine: mooduli õppeaineid hinnatakse õppeainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
TK11.40	Nüüdisaegse lahingutegevuse alused	4 EAP	E	I
TK14.31	Jalaväepataljoni ja -brigaadi lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine ning staabi tegevus	7 EAP	E	II
TK11.52	Jalaväepataljoni ja -brigaadi staabi tegevuse praktika	9 EAP	ME	II-III
TK09.23	Sõjavälised operatsioonid II	4 EAP	E	III
TK14.30	Kaitseväge mobilisatsiooni korraldamine	3 EAP	E	II

Mooduli õppeained on täiskoormusega õppes õppekava läbivatele õppuritele kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVÜÕAs kehtestatud ainevoole.

Õppeaine kood	TK11.40
Õppeaine nimetus	Nüüdisaegse lahingutegevuse alused
Maht	4 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised tänapäeva lahinguruumi jaotusest, selle mõjufaktoritest ja nende omavahelisest sünergiast, et õppurid oskaksid lahinguplaanide koostamisel nendega arvestada.

Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab operatsiooniala jaotust ning oskab selgitada operatsiooniala osade funktsioone; 2) teab lahinguruumis toimuvate operatsioonide eesmärgid ning mõistab nendevahelist seotust; 3) teab lahingufunktsioone ja nende rolle alusfunktsioonide täitmisel ning oskab selgitada nende sisu; 4) teab sõjateooria valdkondi ja tänapäeva lahingutegevuse infotehnoloogia mõjutrende; 5) mõistab manööversõja olemust ja oskab kirjeldada selle printsiipe ning rakendamise nõudeid; 6) teab taktikalise vastase lahingujõude polgu tasemel ja nende kasutamise erisusi lahinguliikides.
-----------------------	--

Õppeaine kood	TK14.31
Õppeaine nimetus	Jalaväepataljoni ja -brigaadi lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine ning staabi tegevus
Maht	7 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised ja oskused brigaadi ja pataljoni lahingutegevuse planeerimiseks ning juhtimiseks kõrgema üksuse raamistikus. Õppeaine kinnistab õppurite eelnevalt omandatud teadmisi taktikalisest vastasest ja süvendab arusaamist nüüdisaegse lahingutegevuse alustest.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab jalaväepataljoni ja -brigaadi õppestruktuure ning oskab kirjeldada nende lahinguvõimet; 2) teab pataljoni ja brigaadi tegevuse põhimõtteid põhilahinguliikides ja kaasnevates tegevustes ning oskab kirjeldada nende tegevuste sisu; 3) teab relvaliigipõhiseid lahingutoetusvõimeid brigaadi raamistikus ning nende rakendamise põhimõtteid jalaväepataljoni toetuseks; 4) teab staabi jaotust ja funktsioone ning oskab otsuse väljatöötamisel tegutseda staabitöös järgides protseduurireegleid; 5) teab pataljoni ja brigaadi juhtimispunkte ning nende töökorraldust lahingujuhtimisel; 6) teab maakaitseringkondade rolli riigikaitse kontseptsioonis ja nende töökorraldust lahingutegevuse planeerimisel; 7) tunneb staabitööd reguleerivaid NATO juhiseid ja standardeid.

Õppeaine kood	TK11.52
Õppeaine nimetus	Jalaväepataljoni ja -brigaadi staabi tegevuse praktika
Maht	9 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praktika jalaväepataljoni staabis (7 EAP, II, ME) 2. Praktika mitmerahvuselises staabis (2 EAP, III, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile süvendatud teadmised ja oskused ülema kohustustest ning staabitöö organiseerimisest lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel, võimaldamaks õppuril täita jalaväepataljoni ülema sõjaaja teenistusülesandeid.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab ülema ning staabi rollide ja funktsioonide erisusi ning teab nende kohustusi lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel;

	<ol style="list-style-type: none"> 2) oskab koostada ülema kavatsust ning planeerimissuuniseid; 3) mõistab otsustusprotsessis staabitöö etappide seoseid ja oskab teha etapiseseid töid; 4) oskab korraldada staabitööd lahingutegevuse juhtimisel põhijuhtimispunktis ja välitingimustes; 5) teab brigaadi staabitöö erinevust pataljoni staabitöö korraldamisest; 6) oskab koostada pataljoni ja brigaadi lahingukäsku, tuues esile põhirõhu ning selle tugevdamise ja toetamise otsustava, kujundava ja tagava operatsiooniosa abil; 7) teab taktikalise vastase lahingutegevuse standardeid polgu tasemel ja oskab vastase lahingumäärustikust lähtudes koostada tema tõenäolise tegevuskäigu eri lahinguliikides.
--	--

Õppeaine kood	TK09.23
Õppeaine nimetus	Sõjavälised operatsioonid II
Maht	4 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised kuni jalaväepataljoni suuruse üksuse lahingutegevuse planeerimiseks sõjavälises operatsioonides. Õppeaine läbimisel omandab õppur esmased kogemused teenistusülesannete täitmiseks mitmeriigilistel rahutagamisoperatsioonidel jalaväekompanii ülema ja pataljoni staabiohvitseri ametikohal.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab maailma julgeolekukeskkonda mõjutavaid rahvusvahelisi organisatsioone ja nende osa julgeoleku tagamisel; 2) teab tänapäeva sõjaliste konfliktide (sh terrorismi) arengut ja nende osapooli; 3) oskab kirjeldada NATO sõjavälise operatsioonide jagunemist, etappe ja põhimõtteid; 4) teab Eesti Kaitseväge osalusel toimuvate NATO rahutagamisoperatsioonide eripärasid; 5) mõistab mässutõrje (COIN) põhimõtete ja mässajate taktika seoseid; 6) teab Eesti Kaitseväge osalemispõhimõtteid riigisisese kriisireguleerimises; 7) on võimeline planeerima rahutagamisoperatsioonides kuni jalaväepataljoni suuruse üksuse stabiliseerivaid tegevusi.

Õppeaine kood	TK14.30
Õppeaine nimetus	Kaitseväge mobilisatsiooni korraldamine
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised Eesti Kaitseväge mobilisatsioonisüsteemist ja selle korraldamise alustest formeerimiskeskuse töö korraldamisel.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab mobilisatsiooni üldkorraldust, rakendusetappe ja mõistab mobilisatsioonidokumentide eesmarke, teab formeerimispõhimõtteid ja -tüüpe; 2) teab sõjaaja üksuse komplekteerimise ja sõjamaterjaliga varustamise

	<p>aluseid;</p> <p>3) oskab hinnata reservüksuse väljaõppevajadusi rahuajal, planeerida väljaõpet lähtuvalt kehtivatest dokumentidest, üksuste valmidus- ja varustatusastmest ning kiirusklassist;</p> <p>4) oskab planeerida sõjaaja üksuse formeerimisjärgset täiendus- ja koostegevusõpet;</p> <p>5) teab formeerimiskeskuse struktuurielemente, nende funktsioone ja töökorralduse aluseid ning oskab korraldada formeerimiskeskuse tööd;</p> <p>6) teab formeerimispunkti funktsioone, töökorraldust, taktikalise paigutuse põhimõtteid ning rajatistele ja varustusele esitatavaid nõudeid.</p>
--	---

HALDUS- ja TEHNIKAMOODUL		Maht 30 EAP
Eesmärk	Haldus- ja tehnikamooduli eesmärk on õpetada õppurit haldama ja juhtima rahuaaja üksust (pataljon) ning rakendama sõjatehnoloogia saavutusi ja analüütilisi meetodeid oma teenistuses. Spetsialiseerumise ajal omandab õppur teadmised valitud relvaliigis (jalaväe, pioneeri, õhutõrje, suurtükiväe või side eriala) kasutatavast relvastusest ning tehnikast, nende arengusuundadest maailmas ning kasutamisest oma teenistusülesannete täitmisel.	
Õpiväljundid	<p>Haldus- ja tehnikamooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb sõjakunsti ja tehnika arengu omavahelisi seoseid ning omab ülevaadet väeliikide sõjatehnoloogia arengust, selle seostest sõjapidamise strateegia ja taktikaga, samuti teab tsiviiljõustruktuuride tehnilisi võimeid; 2) oskab kasutada spetsialiseerumisjärgsele erialale vastavat relvastust ja varustust pataljoni tasemel ja teab brigaadi relvasüsteeme ning varustus- ja transpordivõimet; 3) teab Eesti Kaitseväe geoinfosüsteemide kasutusvõimalusi ning oskab kasutada Eesti Kaitseväe digitaalkaarte; 4) on võimeline argumenteeritult hindama erinevate õigusaktide kohaldatavust ja lahendama nendele toetudes oma ametikoha piires erinevaid sõjaõiguslikke juhtumeid, vajadusel oskab teha koostööd sõjaõiguse ekspertidega; 5) mõistab intellektuaalse kapitali olemust ning on võimeline omandatud tehnilisi, sotsiaalseid ja kontseptuaalseid oskusi haldusjuhtimisel rakendama; 6) oskab analüüsida väliskeskkonna mõju Kaitseväe organisatsioonile, tunneb tsiviil- ja sõjaliste struktuuride koostöö aluseid, eesmärgid ning selle erinevaid aspekte, oskab pataljoni tasemel organiseerida koostööd tsiviilstruktuuridega; 7) teab pataljoni halduskorraldust, tunneb eelarve koostamise põhimõtteid ja vastutusalasid ning oskab hallata ja majandada kompanii finants- ja materiaalseid vahendeid. 	
Mooduli hindamine: mooduli õppeaineid hinnatakse õppeainepõhiselt.		

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
LT15.06	Sõjatehnoloogia	3 EAP	ME	II
TK14.33	Geoinformaatika	3 EAP	E	I
TK15.38	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (jalaväe eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.39	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (pioneer eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.40	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (suurtükiväe eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.41	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (õhutõrje eriala)**	8 EAP	E	IV
TK15.42	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (side eriala)**	8 EAP	E	IV
ST09.08	Tsiviil- ja militaarsuhted	3 EAP	E	III
HS11.09	Rahvusvaheline õigus ja relvakonfliktiõigus	4 EAP	E	II-III
HS14.04	Rahuaajaüksuse juhtimine II	6 EAP	E	IV
LT14.10	Reaalteaduslik maailmapilt*	3 EAP	E	II-IV
LT09.15	Majandusgeograafia*	3 EAP	E	II-IV
HS14.05	Analüütilised meetodid otsustusprotsessis*	3 EAP	E	II-IV

Mooduli õppeained on täiskoormusega õppes õppekava läbivatele õppuritele kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVÜÕAs kehtestatud ainevoole.

Õppekava täies mahus täitmiseks peab ohvitser läbima valikaineid* 9 EAP mahus üldjuhtimismoodulist või haldus- ja tehnikamoodulist.

** Õppeaine läbitakse vastavalt varasemale spetsialiseerumisele.

Õppeaine kood	LT15.06
Õppeaine nimetus	Sõjatehnoloogia
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised valitud arengutest sõjatehnoloogias ning arendada õppuri oskust sõnastada ja lahendada sõjanduses esilekerkivaid tehnilisi ja tehnoloogilisi probleeme.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) oskab püstitada uurimisülesande Kaitseväele olulise tehnilise või tehnoloogilise probleemi lahendamiseks; 2) teab uurimisülesandega seotud tehnika ja tehnoloogia arengut ning kasutamist nii tsiviil- kui ka sõjalistel eesmärkidel; 3) oskab koostöös teiste Eesti kõrgkoolide tehnikaerialade üliõpilastega välja pakkuda lahenduse Kaitseväe jaoks olulisele tehnilisele või tehnoloogilisele probleemile; 4) oskab koostada aruannet valitud militaarvaldkonna tehnilisest või tehnoloogilisest lahendusest, lõimides sõjandust ja reaalteadust.

Õppeaine kood	TK14.33
Õppeaine nimetus	Geoinformaatika
Maht	3 EAP

Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised digitaalsete kaartide kasutamise võimalustest staabitöös ning sõjandusega seotud uurimuste tegemiseks. Õppeaine käigus tutvustatakse Kaitseväes kasutatavate digitaalsete kaartide ülesehitust, ruumiandmete analüüsi ning visualiseerimismeetodeid, kaugseiret ja selle põhimõtteid.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab ja oskab defineerida geoinfosüsteemidega seotud sõnavara; 2) teab NATOs ja Eestis põhiliselt kasutatavaid koordinaatsüsteeme, oskab defineerida nende parameetreid ning teha teisendusi nende koordinaatsüsteemide vahel; 3) tunneb Kaitseväes kasutatavate digitaalsete rasterkaartide (mõõtkavades 1:10 000, 1:50 000, 1:150 000, 1:250 000) ja vektorkaartide (mõõtkavas 1:50 000) andmebaase; 4) oskab kasutada juhendite abil ArcGISi programmi erineva sisuga kaartide koostamisel, moodustada uusi kaardikihte, esitada eelnimetatud kaartide põhjal ruumilisi ning atribuutide päringuid, lisada kaardile taktikalisi tingmärke; 5) oskab juhendite abil kasutada ArcGISi lisamoodulit 3D Analyst kõrgusmodeli koostamiseks ja nõlvakallete, nähtavuse, kõrguste profiili arvutamiseks, ArcGISi lisamoodulit Network Analyst optimaalse teekonna ja teeninduspiirkondade leidmiseks ning ArcGISi lisamoodulit Spatial Analyst kaardialgebra ülesannete lahendamiseks; 6) oskab kasutada Kaitseväe ja Maa-ameti geoportaale ning teab teisi ruumiandmete internetiallikaid; 7) oskab kirjeldada, mida tähendab kaugseire ja kuidas seda kasutatakse relvajõududes ning kuidas erinevad sensorid (EO, IR, SAR) ja parameetrid mõjutavad kaugseireandmete kasutamise võimalusi.

Õppeaine kood	TK15.38
Õppeaine nimetus	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (jalaväe eriala)**
Maht	8 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Staabiohvitseri erialaõpe (5 EAP, IV, E) 2. Staabiohvitseri erialaõppe praktika (3 EAP, IV, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppur teadmisi lahinguüksuste suutvusest ja staabitöö korraldamisest et õppur oskaks lahingutegevust tõhusalt planeerida ja juhtida
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb väeüksuste põhilisi relvasüsteeme ja nende taktikalisi kasutamisevõimalusi; 2) oskab analüüsida väeüksuste lahinguvõimet; 3) teab Kaitseväe üksuste lahinguvõime tugevusi ja nõrkusi ning oskab pakkuda lahendusi viimaste kompenseerimiseks; 4) mõistab staabitöö ühtlustatud tegevuseeskirjade vajadust ja teab nendes sisalduvat erialateavet ning oskab erialaste ülesannete täitmisel eeskirju kasutada; 5) oskab tegutseda jalaväebrigaadi ja/või kaitseringkonna staabiohvitserina lahingutegevuse planeerimisel, ettevalmistamisel ja juhtimisel välitingimustes.

Õppeaine kood	TK15.39
---------------	---------

Õppeaine nimetus	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (pioneerri eriala)
Maht	8 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Staabiohvitseri erialaõpe (2 EAP, II, IV, E) 2. Staabiohvitseri erialaõppe praktika (6 EAP, II, IV, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppuri teadmisi ja oskusi pioneeritoetuse planeerimisest ja organiseerimisest jalaväebrigaadi lahingutegevuse toetamiseks, et õppur oleks võimeline täitma teenistusülesandeid sõjaaja pioneeripataljoni staabis ja sõjaaja brigaadi pioneeriohvitserina.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) teab pioneeripataljoni ja tema allüksuste põhivõimeid ning juhtkonna funktsioonikirjeldusi ja nende taktikalise kasutamise võimalusi jalaväebrigaadis; 2) teab pioneeriohvitseri rolli ja ülesandeid jalaväepataljoni ja -brigaadi staabis ning oskab neid täita vastavalt planeeritud sõjaaja ametikohale; 3) oskab koostada jalaväepataljoni ja -brigaadi pioneeritoetuse plaani ja lahingukäsu pioneeritoetuse lisa vastavalt planeeritud sõjaaja ametikohale; 4) teab pioneeripataljoni staabitöö protseduure ja oskab neid täita vastavalt planeeritud sõjaaja ametikohale; 5) oskab koostada pioneeripataljoni lahinguplaani ja lahingukäsku vastavalt planeeritud sõjaaja ametikohale.

Õppeaine kood	TK15.40
Õppeaine nimetus	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (suurtükiväe eriala)**
Maht	8 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Staabiohvitseri erialaõpe (5 EAP, IV, E) 2. Staabiohvitseri erialaõppe praktika (3 EAP, IV, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppuri teadmisi suurtükiüksuste suutvusest ja staabitöö korraldamisest ning vastavaid oskusi, et õppur oleks võimeline erialapataljoni lahinguülesannete planeerimisel ja lahingutegevuses efektiivselt juhtima.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) tunneb suurtükialüksuste põhilisi relvasüsteeme ja nende taktikalise kasutamise võimalusi jalaväebrigaadis; 2) oskab analüüsida suurtükiüksuste struktuurijärgset lahinguvõimet; 3) teab Eesti Kaitseväe suurtükiüksuste nõrku külgi ning oskab pakkuda lahendusi nende kompenseerimiseks; 4) mõistab staabitöö ühtlustatud tegevuseeskirjade vajadust, teab nendes sisalduvat erialateavet ning oskab erialaste ülesannete täitmisel eeskirju kasutada; 5) oskab tegutseda staabi suurtükiväeohvitserina erialapataljoni lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel välitingimustes.

Õppeaine kood	TK15.41
Õppeaine nimetus	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (õhutõrje eriala)**
Maht	8 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Staabiohvitseri erialaõpe (5 EAP, IV, E) 2. Staabiohvitseri erialaõppe praktika (3 EAP, IV, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppuri teadmisi õhutõrjeüksuste

	suutvusest ja staabitöö korraldamisest ning vastavaid oskusi, et õppur oleks võimeline erialapataljoni lahinguülesannete planeerimisel ja lahingutegevuses efektiivselt juhtima.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) tunneb õhutõrjeallüksuste põhilisi relvasüsteeme ja nende taktikalise kasutamise võimalusi jalaväebrigaadis; 2) oskab analüüsida õhutõrjeüksuste struktuurijärgset lahinguvõimet; 3) teab Eesti Kaitseväge õhutõrjeüksuste nõrku külgi ning oskab pakkuda lahendusi nende kompenseerimiseks; 4) mõistab staabitöö ühtlustatud tegevuseeskirjade vajadust, teab nendes sisalduvat erialateavet ning oskab erialaste ülesannete täitmisel eeskirju kasutada; 5) oskab tegutseda staabi õhutõrjeohvitserina erialapataljoni lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel välitingimustes.

Õppeaine kood	TK15.42
Õppeaine nimetus	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (side eriala)**
Maht	8 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Staabiohvitseri erialaõpe (5 EAP, IV, E) 2. Staabiohvitseri erialaõppe praktika (3 EAP, IV, ME)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppuri teadmisi sideüksuste suutvusest ja staabitöö korraldamisest ning vastavaid oskusi, et õppur oleks võimeline erialapataljoni lahinguülesannete planeerimisel ja lahingutegevuses efektiivselt juhtima.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) tunneb sideallüksuste põhilisi relvasüsteeme ja nende taktikalise kasutamise võimalusi jalaväebrigaadis; 2) oskab analüüsida sideüksuste struktuurijärgset lahinguvõimet; 3) teab Eesti Kaitseväge sideüksuste nõrku külgi ning oskab pakkuda lahendusi nende kompenseerimiseks; 4) mõistab staabitöö ühtlustatud tegevuseeskirjade vajadust, teab nendes sisalduvat erialateavet ning oskab erialaste ülesannete täitmisel eeskirju kasutada; 5) oskab tegutseda staabi sideohvitserina erialapataljoni lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel välitingimustes.

Õppeaine kood	ST09.08
Õppeaine nimetus	Tsiviil- ja militaarsuhted
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised sõjaväeliste ja tsiviilinstiitutsioonide suhetest ja koostöovormidest, tsiviilühiskonna toimemehhanismidest, selle osade seostest ning tsiviilkontrolli ja -järelevalve toimimisest relvajõudude üle demokraatlikus ühiskonnas. Õppeaine tutvustab õppuritele NATO tsiviil-sõjalist koostööd reguleerivaid normatiiviakte ning annab kuulajatele esmased koostöö planeerimise oskused.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) tunneb tsiviil-militaarsuhete osapoolte olemust; 2) mõistab tsiviil-militaarsuhete kujunemist, suudab identifitseerida seda

	<p>mõjutavaid tegureid ning oskab tsiviil-militaarsuhteid analüüsida;</p> <p>3) teab peamisi tsiviil-militaarsuhteid käsitlevaid teooriaid, oskab neid analüüsida ning hinnata nende kontekstis tsiviil-militaarsuhete seisuga Eesti Vabariigis;</p> <p>4) tunneb NATO tsiviil-sõjalise koostöö (CIMIC) normatiivakte, saab aru nende tähendusest ning rakendatavusest;</p> <p>5) oskab kavandada CIMIC koostööd.</p>
--	---

Õppeaine kood	HS11.09
Õppeaine nimetus	Rahvusvaheline õigus ja relvakonfliktiõigus
Maht	4 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	1. Rahvusvaheline õigus (2 EAP, II, E) 2. Relvakonfliktiõigus (2 EAP, III, E)
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eemärgiks on anda õppuritele teadmised rahvusvahelisest õigusest ja relvakonfliktiõigusest, luues õppuritele eeldused edukaks toimetulekuks kaitseväelasena nüüdisaegses paljurahvuselises töökeskkonnas. Esmalt antakse ülevaade rahvusvahelise õiguse olemusest ja toimimise eripäradest ning riikide vaidlusi ja jõustruktuure puudutavatest reeglitest. Seejärel antakse sügavamad teadmised riikide, võitlejate ja tsiviilisikute käitumist relvakonfliktides reguleerivast relvakonfliktiõigusest ning käsitletakse lähemalt ka rahuoperatsioonide eripära, jõu kasutamise reegleid, konfliktijärgsete operatsioonide õiguslikku korraldust jms.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: 1) teab rahvusvahelise õiguse ja relvakonfliktiõiguse allikaid, põhimõisteid, arenguid ja peamiste regulatsioonide sisu; 2) mõistab rahvusvahelise ja siseriikliku õiguse põhimõttelisi erinevusi; 3) oskab relvastatud jõu kasutamise põhimõtete alusel anda õigusliku ja eetilise hinnangu relvastatud jõu kasutamise juhtumitele; 4) selgitab inimõiguste olemust ning keskseid subjektiivseid õigusi ja riikide kohustusi; 5) tunneb relvakonfliktiõiguse allikaid, põhimõtteid ja reegleid, oskab neid selgitada ja rakendada nii väljaõppes kui ka reaalses olukorras ning teadvustab enesele vastutust, mis kaasneb nende rikkumisega; 6) teeb endale selgeks ja järgib oma üksuse tegevuste planeerimisel konkreetsel operatsioonil lahingutegevusele kehtestatud õiguslike kohustusi ja piiranguid; 7) hindab argumenteeritult erinevate õiguslike regulatsioonide kohaldatavust ja lahendab nende toetudes oma pädevuse ja käsuõiguse piires erinevaid õiguslike küsimusi.

Õppeaine kood	HS14.04
Õppeaine nimetus	Rahuaajaüksuse juhtimine II
Maht	6 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppuritele teadmised Kaitseministeeriumi, tema allasutuste ja Kaitseväge kõrgemate staapide ülesehitusest, ülesannetest, töökorraldusest, Kaitseväge planeerimissüsteemist ja arengueesmärkidest ning koostööst teiste jõustruktuuridega. Õppur omandab oskuse planeerida

	tegevust ja eelarvet pataljoni- ja brigaaditasemel ning oskuse distsiplinaarmentlust läbi viia. Õppeaine toetab õppuri valmisolekut teenistusülesannete täitmiseks staabiohvitserina rahuaja pataljonis, brigaadis või kõrgemas staabis ning Kaitseväe struktuuriüksuse ülemana.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab Kaitseministeeriumi, tema allasutuste, Kaitseväe kõrgemate staapide ja brigaadi ülesehitust ja töökorraldust ning eristab nende rolle ja ülesandeid terviklikus riigikaitse süsteemis; 2) teab päästeameti, politsei- ja piirivalveameti ning kaitsepolitsei ülesandeid ja suutvust ning koostöö korraldamise põhimõtteid nendega pataljoni tasemel; 3) kasutab hindamisvestlustel inimesekeskse ja eetilise juhtimise põhimõtteid ning Kaitseväe personalipoliitika põhimõtteid; 4) kasutab sobivaid õigusakte, lahendamaks oma ametikohal erinevaid rahuaja teenistuses ettetulevaid olukordi, planeerib ja juhib distsiplinaarmentlust, sh distsiplinaarjuurdlust vastavalt kehtestatud õigusaktidele; 5) planeerib tegevust, eelarvet ja väljaõpet pataljonis ja brigaadis ning oskab koostada vastavaid dokumente; 6) teab riigieelarvelise asutuse materjaliarvestuse korda ning oskab seda kasutada oma ametiülesannete täitmiseks.

Õppeaine kood	LT14.10
Õppeaine nimetus	Reaalteaduslik maailmapilt*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on süvendada õppuri teadmisi reaalteadustest ning õpetada kasutama reaalteaduste mudeleid esilekerkivate sõjandusprobleemide lahendamisel. Probleemipõhise õppena käsitletavat teemat on seotud jäävusseadustega, energia muundamisega, elektromagnetismi ja radioloogia valdkondadega ning materjaliõpetusega.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) omandab ettekujutuse reaalteadustest kui loodusteadustest, kus kasutatakse täppisteaduslikke meetodeid; 2) lahendab sõjandusprobleeme, kasutades jäävus- ja liikumisseadusi, energia muundamise printsiipe, soojusfüüsika seadusi ning elektromagnetismi seaduspärasusi; 3) kavandab meeskonnatööna sõjandusega seotud eesmärgipäraseid eksperimente, tuginedes reaalteadustele, ning vormistab vastavad aruanded; 4) hindab nii arvutuste kui ka eksperimentide kasutuspiire, arvestab ohutusnõuete ja -riskidega.

Õppeaine kood	LT09.15
Õppeaine nimetus	Majandusgeograafia*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised Eesti ja tema erinevate piirkondade rahvastiku ning majandusega seotud näitajatest ning nende omavahelistest seostest, et mõista ja iseseisvalt analüüsida majandusinfot.

Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab Eesti ja tema erinevate piirkondade rahvastiku ja majanduse seisukorda iseloomustavaid parameetreid; 2) oskab rahvastikku ja majandust puudutavaid näitajaid omavahel seostada, mõistes nende vastastikuseid mõjusid; 3) oskab prognoosida sündmuste mõju majandusgeograafilistele näitajatele ning hinnata enda kui kodaniku suhtumist neisse; 4) oskab majandusgeograafiliste näitajate analüüsile tuginedes pakkuda välja lahendusi Eesti Vabariigi majandusgeograafiliste tingimuste parandamiseks.
-----------------------	--

Õppeaine kood	HS14.05
Õppeaine nimetus	Analüütilised meetodid otsustusprotsessis*
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile süvendatud teadmised otsustusprotsessist kui juhtimisprotsessi osast, samuti teadmised erinevatest otsustusprotsessi toetavatest analüütilistest mudelitest, mida on võimalik kasutada sõjalise otsustusprotsessi toetamiseks.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab otsustusprotsessi organisatsioonilist, informatsioonilist ja tehnoloogilist struktuuri; 2) teab analüütilise otsustusprotsessi põhietappe; 3) saab aru ratsionaalse, piiratult ratsionaalse ja intuiitiivse otsustamise eripäradest ning oskab sellest lähtudes teha teadlikke valikuid; 4) teab mänguteooria põhimõtteid, selle tugevusi ja nõrkusi ning oskab seda sõjalises otsustusprotsessis rakendada; 5) tunneb otsustuspuu koostamise põhimõtteid ning oskab seda sõjandusvaldkonna otsuste vastuvõtmisel kasutada.

PEDAGOOGIKA JA UURIMISTÖÖ MOODUL		Maht 34 EAP
Eesmärk	Pedagoogika ja uurimistöö mooduli eesmärk on anda õppurile teadmised süsteemse väljaõppe mudelist ja väljaõppe meetoditest, luues sellega eeldused kuni jalaväekompanii suuruse üksuse väljaõppe, sh taktikaõppuste ja taktikaliste otsustamängude korraldamiseks. Ühtlasi omandab õppur teadmised ja oskused uurimistöö tegemiseks ning oma seisukohtade argumenteeritud väljendamiseks nii suuliselt kui kirjalikult.	
Õpiväljundid	<p>Pedagoogika ja uurimistöö mooduli läbimisel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab reaalteaduslikke mõisteid ning printsiipe Kaitsevägega seotud andmete analüüsimiseks ning erialaste probleemide lahendamiseks; 2) tunneb pedagoogilisi printsiipe, suudab neid rakendada kuni jalaväekompanii suuruse üksuse väljaõppe planeerimisel, õppetöö korraldamisel ja tulemuste hindamisel ning on suuteline iseseisvalt ennetama või lahendama väljaõppe käigus esilekerkivaid probleeme; 3) tunneb taktikaõppuste korraldamise põhimõtteid, sealhulgas imitatsioonisüsteemide kasutusvõimalusi, ning on grupi koosseisus võimeline osalema kuni jalaväekompanii suuruse üksuse taktikaõppuse 	

	korraldamisel; 4) teab taktikaliste otsustusharjutuste korraldamise põhimõtteid ning suudab neid rakendada oma alluvate otsustusvõime arendamisel; 5) tunneb teadustöö tegemise põhimõtteid ja meetodeid, oskab neid rakendada ning luua teadusteksti; 6) suudab uurimistöö tulemusi mõtestada ja neist tähenduslikke järeldusi teha ning oskab tulemusi esitada nii kirjaliku teksti kui ka suulise ettekandena.
Mooduli hindamine: mooduli õppeaineid hinnatakse õppeainepõhiselt.	

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine	Semester
LT14.11	Andmeanalüüs	6 EAP	E	I–II
HS14.06	Teadusliku andmekogumise ja analüüsi meetodid	4 EAP	ME	I–II
TK12.03	Õppeprotsessi korraldamise pedagoogilised alused	3 EAP	ME	I
TK14.35	Õppuste korraldamine	4 EAP	ME	II
TK12.04	Taktikaliste otsustusharjutuste korraldamine	2 EAP	ME	II
VT14.02	Magistritöö	15 EAP	E	I–IV

Mooduli õppeained on täiskoormusega õppes õppekava läbivatele õppuritele kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVÜÖAs kehtestatud ainevoole.

Õppeaine kood	LT14.11
Õppeaine nimetus	Andmeanalüüs
Maht	6 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärgiks on anda õppurile teadmised erineval viisil esitatud või kogutud andmete analüüsiks. Õppeaine käigus omandab õppur oskuse kasutada (täpselt, sh analüütiliselt esitatud andmete puhul) matemaatilise analüüsi meetodeid ning juhuslikkust võimaldavate andmekogumite korral statistikaalaseid teadmisi. Õppeaines käsitletavat teemat on seotud Kaitseväes kasutatavate andmetega ning omandatavad teadmised on rakendatavad erinevates relvaliikides.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimisel järel õppur: 1) suudab analüüsis kasutada sobivaid MS Exceli funktsioone ning statistikaprogrammi SPSS; 2) oskab püstitada statistilisi hüpoteese/uurimisküsimusi ja valida sobiva kontrollimismeetodi; 3) on suuteline koostama uuringule vastavat küsimustikku, seda elektrooniliselt vormistama ja andmete kogumiseks edastama; 4) oskab kõrvutada erinevaid teoreetilisi võtteid andmete analüüsimisel, andmeid kriitiliselt hinnata ning saadud tulemusi kasutada uurimis- või analüütilises töös ettetulevate olukordade tõlgendamisel ja edasiarendamisel; 5) oskab anda hinnangut erinevatele statistilistele uurimustele; 6) eristab kvantitatiivse ja kvalitatiivse andmeanalüüsi meetodeid ning suudab neid rakendada ja kombineerida.

Õppeaine kood	HS14.06
Õppeaine nimetus	Teadusliku andmekogumise ja analüüsi meetodid
Maht	4 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised ja oskused teaduslike meetodite rakendamiseks nii iseseisvas teadustöös kui kaitsealases koostöös teiste valdkondade esindajatega. Õppeaines käsitletakse laiemalt teadusfilosoofiat ja teaduslikku mõtlemist, teadustööd kui protsessi ja selle ülesehitust, õpetatakse teaduslikke andmekogumis- ja analüüsimeetodeid ning kavandama ja koostama iseseisvalt teaduslikku uurimistööd. Eraldi pööratakse tähelepanu Kaitseministeeriumi haldusala teadus- ja arendustegevusele.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab näha kaitsealaseid teaduslikke probleeme ning kavandada uurimusi nende analüüsimiseks ja lahendamiseks; 2) eristab sotsiaal- ja reaalteaduslikke uurimismeetodeid ja oskab neid otstarbekalt rakendada; 3) rakendab teaduslikke andmekogumis- ja analüüsimeetodeid; mõistab allikakriitika olulisust ning eristab erineva usaldusväärsuse ja täpsusega andmeid; 4) mõistab teaduslike meetodite seletusvõime piire ja oskab nendega modelleerimisel, kontseptualiseerimisel, üldistamisel ja järelduste tegemisel arvestada; 5) oskab koostada teadusteksti ja seda esitleda ning hinnata kaitsevaldkonnaga seotud teadustekste; 6) tunneb Kaitseväe ja Kaitseministeeriumi teadus- ja arendustegevuse peamisi eesmärke, suundi ja vahendeid ning oskab neid rakendada.

Õppeaine kood	TK12.03
Õppeaine nimetus	Õppeprotsessi korraldamise pedagoogilised alused
Maht	3 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised õppeprotsessi koostisosadest, nendevahelistest seostest ning oskused omandatud teadmiste rakendamiseks õppeprotsessi korraldamise etappides. Omandatud pädevused toetavad õppuri ettevalmistust, täitmaks pedagoogi ja juhi funktsiooni.
Õppeaine õpiväljundid	Õppeaine läbimise järel õppur: <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab erinevate haridusteoreetiliste lähenemiste (andragoogika ja sõjaväepedagoogika) põhiseisukohti ning suudab nendega arvestada õppeprotsessi erinevates elementides; 2) teab süsteemse väljaõppemudeli põhimõtteid, loova lähenemise metoodikat ning suudab neid rakendada väljaõppe vajaduse tuvastamisel, õppeeesmärkide seadmisel, Kaitseväe väljaõppedokumentide koostamisel, õppeprotsessi korraldamisel ning sellele hinnangu andmisel; 3) teab didaktilisi printsiipe ning suudab neid rakendada üksuse õppeprotsessi eesmärgipärasel juhtimisel, probleemsituatsioonide tuvastamisel ning lahendamisel;

	<p>4) teab õppemeetodite, hindamise, hindamismeetodite ja hinnangu andmise põhimõtteid, mõistab nende seotust õppeprotsessi teiste elementidega (eeskätt õppemeetodid ja õpiväljundid) ning suudab nende põhimõtetega arvestada õppeprotsessi korraldamisel;</p> <p>5) tunneb Kaitseväes olemasolevaid matkevahendeid, teab nende rakendusvõimalusi üksuse väljaõppeprotsessi mitmekesistamisel / tõhustamisel.</p>
--	---

Õppeaine kood	TK14.35
Õppeaine nimetus	Õppuste korraldamine
Maht	4 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on valmistada õppureid ette pedagoogirolli täitmiseks teenistuses rahu- ja sõjaaja üksuse ülemana või staabiohvitserina. Õppuritele luuakse tingimused õppuste korraldamisega seotud teadmiste omandamiseks ning rakendamiseks praktilises väljaõppesituatsioonis.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab õppuste teoreetilisi käsitlusi ning seostab neid õppuse korraldamise õppemetoodiliste printsiipidega; 2) tunneb õppuste läbiviimist toetavat arvutiprogrammi JCATS ning mõistab arvutivõrkude toel korraldatavate õppuste eripära; 3) kavandab ja valmistab ette õppuse, tegutsedes grupi koosseisus ja järgides määratud ametikoha ning eriala spetsiifikat; 4) koostab grupi koosseisus tegutsedes õppuse läbiviimiseks vajalikud dokumendid, mis tulenevad talle määratud valdkonna või eriala ametikoha spetsiifikast; 5) valmistab ette ja korraldab grupi koosseisus tegutsedes õppuse, järgides talle määratud ülesandeid ning arvestades seejuures kujunenud sotsiaalse õhkkonnaga; 6) viib grupi koosseisus tegutsedes läbi õppusejärgsed tegevused, toetudes sealjuures õppuse läbiviimise käigus kogutud informatsioonile.

Õppeaine kood	TK12.04
Õppeaine nimetus	Taktikaliste otsustusharjutuste korraldamine
Maht	2 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	Puuduvad
Õppeaine eesmärk	Õppeaine eesmärk on anda õppurile teadmised alluvate otsustusvõime arendamiseks lahinguolukorras ning oskused neid teadmisi praktilises väljaõppesituatsioonis rakendada. Omandatud pädevused toetavad õppurite ettevalmistust, täitmaks pedagoogi ja juhi funktsioone.
Õppeaine õpiväljundid	<p>Õppeaine läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab taktikalise otsustusharjutuse mõistet, eesmärki, meetodeid ja põhimõtteid ning mõistab nende seost õppeprotsessi erinevate osadega; 2) tunneb erinevaid otsustusteooriaid lahinguolukordade lahendamisel, mõistab nende seotust taktikalise otsustusharjutuse ülesehituse ning meetodite ja põhimõtetega; 3) valmistab ette ja viib läbi (grupi koosseisus) taktikalise

	<p>otsustusharjutuse väikesele õppegrupile;</p> <p>4) oskab taktikalise otsustusharjutuse korraldamisel kasutada matkesüsteemi VBS ning e-õppe tarkvara;</p> <p>5) teab probleemi loova lahendamise põhimõtteid ning on suuteline neid nii individuaalselt kui ka koostöös alluvatega tulemuslikult rakendada otsustussituatsioonides rahuaegse teenistuse tingimustes.</p>
--	---

Õppeaine kood	VT14.02
Õppeaine nimetus	Magistritöö
Maht	15 EAP
Õppeaine alaosad, maht, semester, hindamine	<p>1. Magistritöö seminar I (3 EAP, II, ME)</p> <p>2. Magistritöö seminar II (3 EAP, III, ME)</p> <p>3. Eelkaitsmine (3 EAP, IV, ME)</p> <p>4. Magistritöö kaitsmine (6 EAP, IV, E)</p>
Õppeaine eesmärk	<p>Magistritöö eesmärk on õppeaja jooksul omandatud teadmiste iseseisev rakendamine sõjandusega seotud teoreetilise või praktilise probleemi lahendamiseks ja uurimistulemuste teaduslikult aktsepteeritaval viisil vormistamiseks. Magistritöö kaitsnud õppur on omandanud eeldused edaspidiseks erialases uurimis- ja arendustegevuses osalemiseks.</p>
Õppeaine õpiväljundid	<p>Pärast magistritöö edukat kaitsmist õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab teaduslikult sõnastada uurimiseesmärki ning sellest lähtuvalt uurimisküsimusi või hüpoteese; 2) oskab uurimistöö eesmärgi käsitlemisel valida teemakohast kirjandust ning allikaid; 3) oskab uurimisküsimustest või hüpoteesidest lähtuvalt valida sobiva(d) uurimismeetodi(d) ja neid oma töös kasutada; 4) oskab analüüsida ja tõlgendada kogutud informatsiooni ja/või andmeid allikakriitiliselt ning teha asjakohaseid järeldusi; 5) oskab teha ettepanekuid uurimistulemuste rakendamise ning edasiarendamise kohta; 6) oskab vormistada uurimistööd, järgides magistritööle esitatavaid nõudeid; 7) on võimeline akadeemilises diskussioonis kaitsma oma töös esitatud seisukohti ja järeldusi.

**Praktika Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste magistriõppe õppekavas
„Sõjaväeline juhtimine maaväes” (reg nr 80204)**

Kõrgharidusstandardiga (§9 lg 3) ette nähtud praktika magistriõppe tasemel määratakse õppeasutuse poolt järgmiselt.

Kood	Õppeaine	Maht	Praktika maht õppeaines
TK15.38	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (jalaväe eriala)**	8 EAP	3 EAP
TK15.39	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (pioneerid eriala)**	8 EAP	3 EAP
TK15.40	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (suurtükiväe eriala)**	8 EAP	3 EAP
TK15.41	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (õhutõrje eriala)**	8 EAP	3 EAP
TK15.42	Väeliigi staabiohvitseri erialaõpe (side eriala)**	8 EAP	3 EAP
TK11.52	Jalaväepataljoni ja -brigaadi staabi tegevuse praktika	9 EAP	9 EAP
	Praktika maht kokku		12 EAP
	Praktika % õppekavast		10%